

TME 110

6. Hafta Ders Notları

Akorlar

- imdiye kadar müzi in yatay yapılarıyla (melodi, gam) ilgilendik. Bu bölümde müzi in dikey yapısını, yani armoniyi inceleyece iz.
- Bir eseri icra ederken, kimi zaman gitar, akordiyon, piyano gibi bazı enstrümanların aynı anda birden çok farklı sese bastı ını görürüz. Üç ya da daha fazla farklı sesin aynı anda duyulmasıyla elde etti imiz seslere *akor* denir. Akorlar genel olarak Latin harfleriyle gösterilirler (C, F, Dm, Gmaj7 gibi).

Triadlar

- Majör, minör, arttırılmış ve eksiltilmiş akorlar; aralarında iki 3'lü aralı ın oldu u üç farklı sestem olu an *triad*lardan elde edilir. İmdi akorların nasıl elde edildi ini ve temel majör, minör, arttırılmış ve eksiltilmiş *triadları* inceleyelim.

Triad	Majör Gam'daki Dereceleri	Aralıkları
Majör Triad	1 3 5	2 + 1,5
Minör Triad	1 3 $\flat$ 5	1,5 + 2
Eksiltilmiş Triad (diminished)	1 3 $\flat$ 5 $\flat$	1,5 + 1,5
Arttırılmış Triad (augmented)	1 3 5 #	2 + 2

Triadlar

- **2. Majör Triad'lar:**
- Majör bir gamın birinci, üçüncü ve be inci derecesinden (1 3 5) olurlar. Majör triad ayrıca 2 Tam Ses (majör üçlü) + 1,5 Ses (minör üçlü) formülüyle de elde edilebilir.
- **Örnek 1: Do majör akorunu bulalım:**
- *1.yol:* Do majör gamını buluruz ve 1., 3. ve 5. seslerini alırız:
- *2.Yol:* Do sesinden 2 tam aralık (majör üçlü aralık) ve 1,5 aralık (minör üçlü aralık) ilerleriz:
- Do_____Mi_____Sol 2 tam ses 1,5 ses

Triadlar

Akor smi	Aldı 1 Sesler	Sembolü	Akor smi	Aldı 1 Sesler	Sembolü	Akor smi	Aldı 1 Sesler	Sembolü
Do Majör	Do Mi Sol	C	Fa Majör	Fa La Do	F	Do Majör	Do Mi Sol	C
Sol Majör	Sol Si Re	G	Si Bemol Majör	Si Re Fa	B	Sol Majör	Sol Si Re	G
Re Majör	Re Fa# La	D	Mi Bemol Majör	Mi Sol Si	E	Re Majör	Re Fa# La	D
La Majör	La Do# Mi	A	La Bemol Majör	La Do Mi	A	La Majör	La Do# Mi	A
Mi Majör	Mi Sol# Si	E	Re Bemol Majör	Re Fa La	D	Mi Majör	Mi Sol# Si	E

Triadlar

- **Örnek 2:** Re Bemol majör akorunu (D) bulalım:
- *1.Yol:* Re Bemol Majör gamını yazıyoruz ve 1., 3. ve 5. derecelerini buluyoruz:

- *2.Yol:*
- Re Bemol _____ Fa _____ La Bemol 2 tam ses 1,5 ses Böylelikle D akorunun Re bemol, Fa ve La bemol seslerinden oluştuğunu görüyoruz.

Triadlar

- Tüm majör akorlar büyük Latin harfleriyle gösterilir.
- Aşağıda bazı majör akor örnekleri gösterilmiştir.

- **2. Minör Triad'lar:**
- Minör bir gamın birinci, üçüncü ve beşinci derecesinden oluşur. Aynı zamanda bir majör gamın birinci derecesi, üçüncü derecesinin yarım ses pesi ve beşinci derecesinden (1 3 5) oluşurlar. Minör triad ayrıca 1,5 ses (minör üçlü) + 2 tam ses (majör üçlü) formülüyle de elde edilebilir.
- **Örnek :** Do minör akorunu bulalım:
- *1.Yol:* Do Minör gamını yazıp, 1., 3. ve 5. derecelerini buluruz:

Triadlar

Akor smi	Aldı ı Sesler	Sembolleri	Akor smi	Aldı ı Sesler	Sembolleri
La Minör	La Do Mi	Am, A-, a	Re Minör	Re Fa La	Dm, D-, d
Mi Minör	Mi Sol Si	Em, E-, e	Sol Minör	Sol Si Re	Gm, G-, g
Si Minör	Si Re Fa#	Bm, B-, b	Do Minör	Do Mi Sol	Cm, C-, c
Fa# Minör	Fa# La Do#	F#m, F#-, f#	Fa Minör	Fa La Do	Fm, F-, f
Do# Minör	Do# Mi Sol#	C#m, C#-, c#	Si Bemol Minör	Si Re Fa	B m, B -, b
Sol# Minör	Sol# Si Re#	G#m, G#-, g#	Mi Bemol Minör	Mi Sol Si	E m, E -, e
Re# Minör	Re# Fa# La#	D#m, D#-, d#	La Bemol Minör	La Do Mi	A m, A -, a
La# Minör	La# Do# Mi#	A#m, A#-, a#			

Triadlar

- Aşağıda bazı majör akor örnekleri gösterilmiştir.

- **2.Minör Triad'lar:**
- Minör bir gamın birinci, üçüncü ve beşinci derecesinden oluşur. Aynı zamanda bir majör gamın birinci derecesi, üçüncü derecesinin yarım ses pesi ve beşinci derecesinden (1 3 5) oluşurlar. Minör triad ayrıca 1,5 ses (minör üçlü) + 2 tam ses (majör üçlü) formülüyle de elde edilebilir.
- **Örnek :** Do minör akorunu bulalım:
- *1.Yol:* Do Minör gamını yazıp, 1., 3. ve 5. derecelerini buluruz:

Triadlar

- 2.Yol: Do Majör gamında 3. dereceyi bemol yaparız. (1 3 5):

Do Majör Gamı

1. derece 3. derece 5. derece

Yarım Ses pesleştirilir
ve Mi Bemol elde edilir

- Yukarıda görüldü ü gibi, herhangi bir majör akordaki 3. derece sesi yarım ses pesleştirilir ve o majör akorun minör akoru bulunur:

Do Majör Akoru: C Do Minör Akoru: Cm

Mi sesi yarım ses pesleştirilir

Triadlar

- *3.Yol:* Do sesinden 1,5 ses (minör üçlü aralık) ve 2 tam (majör üçlü aralık) ses ilerlerimiz:
- Do_____Mi bemol_____Re 1,5 ses 2 tam ses
- Minör akorlar, 3 farklı sembol ile gösterilebilir. Popüler müzik notasyonunda genelde büyük Latin harfinin yanına küçük 'm' harfi konarak gösterilir. Caz müziğinde büyük Latin harfinin yanına kısa çizgi konur (-). Klasik müzik eğitiminde küçük Latin harfi tercih edilebilir.